

Projekt - nr 3

Mateusz Wardawa¹, Mateusz Siwy¹, Maciej Leśniak¹, and Igor Sala¹

¹Faculty of Physics and Applied Computer Science, AGH University of Science and Technology

ABSTRACT

Treść Zadań

1. Korzystając z programów z poprzednich zestawów wygenerować spójny graf losowy. Przypisać każdej krawedzi tego grafu losową wagę będącą liczbą naturalną z zakresu 1 do 10
2. Zaimplementować algorytm Dijkstry do znajdowania najkrótszych ścieżek od zadanego wierzchołka do pozostałych wierzchołków i zastosować go do grafu z zadania pierwszego, w którym wagi krawedzi interpretowane są jako odległości wierzchołków. Wypisać wszystkie najkrótsze ścieżki od danego wierzchołka i ich długości
3. Wyznaczyć macierz odległości między wszystkimi parami wierzchołków na tym grafie
4. Wyznaczyć centrum grafu, to znaczy wierzchołek, którego suma odległości do pozostałych wierzchołków jest minimalna. Wyznaczyć centrum minimax, to znaczy wierzchołek, którego odległość do najdalszego wierzchołka jest minimalna.
5. Wyznaczyć minimalne drzewo rozpinające (algorytm Prima lub Kruskala).

Keywords: Graf spójny, Dijkstra, macierz odległości, centrum grafu, centrum minimax, Kruskal

ZADANIE 1

Została stworzona klasa `ConnectedGraph` reprezentująca spójny graf losowy.

- wybierana jest losowa wartość k (stopień wierzchołków) i tworzony jest graf regularny o n wierzchołkach i stopniu k .
- Graf tworzony jest za pomocą funkcji `regular_graph(n, k)` a spójność jest sprawdzana funkcją `is_connected(G)`. Obie funkcje pochodzą z Projektu 2.
- Prób tworzenia grafu może być maksymalnie 10 000 jeśli się nie uda zgłaszany jest `TimeoutError`.
- Dla każdej krawedzi w grafie przypisywana jest losowa waga przedziału $[1, 10]$
- Na końcu wizualizacja jest zapisywana do pliku

```
1 class ConnectedGraph:
2     """
3     Klasa reprezentująca graf spójny, wazony
4
5     Attributes:
6         G (nx.Graph): Obiekt grafu z biblioteki NetworkX
7         matrix_weights (np.array): Macierz wag grafu
8     """
```

```

9     def __init__(self,n):
10         """
11         Inicjalizacja garfu
12
13         Args:
14             n (int): Liczba wierzchołków grafu.
15         """
16         k = max(2, np.random.randint(2, n - 2))
17         #print("k = ", k)
18         self.G = self.__generate_connected_graph(n,k)
19         self.matrix_weights = nx.to_numpy_array(self.G, weight="weight")
20
21     def __generate_connected_graph(self,n,k):
22         """
23         Prywatna metoda generująca spójny graf regularny.
24
25         Args:
26             n (int): Liczba wierzchołków
27             k (int): Stopień każdego wierzchołka
28
29         Returns:
30             nx.Graph: Wygenerowany graf spójny z losowymi wagami
31
32         Raises:
33             TimeoutError: Jeśli przekroczono maksymalna liczbę prób
34         """
35         it=0
36         max_it=10_000
37         while it<max_it:
38             it+=1
39             G=regular_graph(n,k)
40             if G is not None and is_connected(G):
41                 break
42
43         if it >= max_it:
44             raise TimeoutError("nie można utworzyć grafu spójnego.
45                                 Przekroczono limit prób")
46
47         self.__add_random_weights(G)
48
49         return G
50
51     def __add_random_weights(self,G,min_weight=1,max_weight=10):
52         """
53         Dodaje losowe wagi do krawedzi grafu.
54
55         Args:
56             G (nx.Graph): Graf do którego dodajemy wagi
57             min_weight (int): Minimalna waga krawedzi (domyślnie 1)
58             max_weight (int): Maksymalna waga krawedzi (domyślnie 10)

```

```

58         """
59         for u,v in G.edges():
60             G.edges[u, v]['weight'] = np.random.randint(min_weight,
61                                                         max_weight)
62
63     def draw(self):
64         """
65         Wizualizacja grafu z wagami krawedzi.
66
67         Zapisuje wykres do pliku 'connected_graph.png'.
68         """
69         path="examples"
70         if not os.path.exists(path):
71             os.makedirs(path)
72
73         pos = nx.circular_layout(self.G)
74         plt.figure(figsize=(6,6))
75         nx.draw(self.G, pos, with_labels=True, node_color="lightblue",
76               edge_color="gray", node_size=1500, font_size=12,
77               font_weight="bold")
78         edge_labels = {(u,v): self.G[u][v]['weight'] for u, v in
79                       self.G.edges}
80         nx.draw_networkx_edge_labels(self.G, pos, edge_labels=edge_labels,
81               font_color="red", font_size=12)
82         plt.savefig(path+'/connected_graph.png')

```

WYNIK

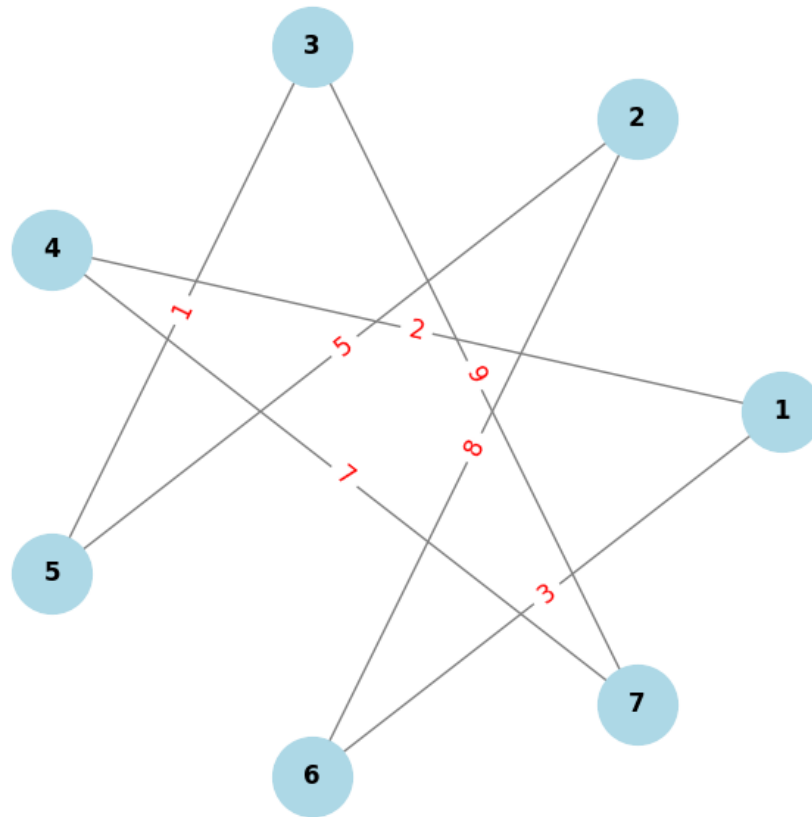

Figure 1. Graf spójny

ZADANIE 2

Została zaimplementowany algorytm Dijkstry do znajdowania najkrótszych ścieżek od zadanego wierzchołka do pozostałych wierzchołków

- Funkcja `init` – > Inicjalizuje słowniki odległości i poprzedników dla algorytmu Dijkstry.
- Funkcja `relax` – > służy do relaksacji krawędzi.
- Funkcja `dijkstra` – > Oblicza najkrótsze ścieżki z wierzchołka źródłowego

```
1 def init(G, s):  
2     """  
3     Inicjalizacja s_lowników odleg_lości i poprzedników dla algorytmu  
4     Dijkstry.  
5  
6     Args:  
7         G (nx.Graph): Graf wejściowy  
8         s (int): Wierzcholek startowy  
9  
10    Returns:
```

```

10         tuple: (ds, ps) gdzie:
11             ds (dict): S_lownik najkrótszych odleg_lości
12             ps (dict): S_lownik poprzedników
13         """
14         ds = {v: float('inf') for v in G.nodes()}
15         ps = {v: None for v in G.nodes()}
16         ds[s]=0
17         return ds,ps
18
19 def relax(u,v,ds,ps,w):
20     """
21     Relaksacja krawedzi (u, v) o wadze w.
22
23     Args:
24         u (int): Wierzcho_lek źród_lowy
25         v (int): Wierzcho_lek docelowy
26         ds (dict): Aktualne oszacowania odleg_lości
27         ps (dict): Aktualni poprzednicy
28         w (float): Waga krawedzi między u i v
29     """
30     if ds[v] > ds[u] +w:
31         ds[v] = ds[u]+ w
32         ps[v]=u
33
34 def dijkstra(G,s):
35     """
36     Oblicza najkrótsze ścieżki z wierzcho_lka źród_lowego s
37
38     Args:
39         G (nx.Graph): Graf wejściowy (wagi krawedzi musza być nieujemne)
40         s (int): Wierzcho_lek źród_lowy
41
42     Returns:
43         tuple: (ds, ps) gdzie:
44             ds (dict): Najkrótsze odleg_lości od s do wszystkich
45                     wierzcho_lków
46             ps (dict): Poprzedniki w najkrótszych ścieżkach
47
48     Note:
49         Wszystkie wagi krawedzi musza być nieujemne
50     """
51     ds,ps=init(G,s)
52     S=set()
53     while len(S) != len(G.nodes()):
54         u =min((v for v in G.nodes() if v not in S),key=lambda v:ds[v]) #
55             powoduje czas dzia_lania O(n^2) ,kolejka priorytetowa
56             poprawi_la by wydajność
57         S.add(u)
58         for v in G.neighbors(u):
59             if v not in S:

```

```

57         edge_data= G.get_edge_data(u, v)
58         w = edge_data['weight'] if edge_data is not None else 0 #
           jesli krawedź między wierzchołkami nie istnieje to w =
           0
59         relax(u,v,ds,ps,w)
60
61     return ds,ps

```

WYNIK

d(1) = 0
d(2) = 11
d(3) = 17
d(4) = 2
d(5) = 16
d(6) = 3
d(7) = 9

ZADANIE 3

Stworzona została funkcja `create_distance_matrix(G)` która tworzy macierz odległości między wszystkimi parami wierzchołków poprzez wywołanie algorytmu dijkstry dla każdego wierzchołka.

```

1  def create_distance_matrix(G):
2      """
3      Tworzy macierz odległości między wszystkimi parami wierzchołków.
4
5      Args:
6      G (nx.Graph): Graf wejściowy
7
8      Returns:
9      list: Dwuwymiarowa lista, gdzie matrix[i][j] = odległość między
           wierzchołkiem i+1 a j+1
10     """
11     distance_matrix=[]
12
13     for v in G.nodes():
14         ds,ps=dijkstra(G,v)
15         distance_matrix.append([ds[key] for key in ds])
16
17     return distance_matrix

```

WYNIK

0	11	17	2	16	3	9
11	0	6	13	5	8	15
17	6	0	16	1	14	9
2	13	16	0	17	5	7
16	5	1	17	0	13	10
3	8	14	5	13	0	12
9	15	9	7	10	12	0

ZADANIE 4

napisano dwie funkcje *find_the_centre_of_the_graph(distance_matrix)*, która wyznacza wierzchołek, którego suma odległości do pozostałych wierzchołków jest minimalna. Oraz *find_minmax(distance_matrix)* która wyznacza wierzchołek, którego odległość do najdalszego wierzchołka jest minimalna.

```
1 def find_the_centre_of_the_graph(distance_matrix):
2     """
3     Znajduje centrum grafu
4
5     Args:
6         distance_matrix (list): Macierz odległości
7
8     Returns:
9     tuple: (centrum, min_distance) gdzie:
10         centrum (int): Numer wierzchołka o minimalnej sumie
11             odległości
12         min_distance (int): Minimalna suma odległości
13     """
14     sum_of_distances = [sum(row) for row in distance_matrix]
15     min_distance = min(sum_of_distances)
16
17     return sum_of_distances.index(min_distance) + 1, min_distance
18
19 def find_minmax(distance_matrix):
20     """
21     Znajduje centrum minimax grafu
22
23     Args:
24         distance_matrix (list): Macierz odległości
25
26     Returns:
27     tuple: (centrum, min_distance) gdzie:
28         centrum (int): Numer wierzchołka
29         min_distance (int): odległość
30     """
31     max_distances = [max(row) for row in distance_matrix]
32     min_distance = min(max_distances)
33
34     return max_distances.index(min_distance)+1,min_distance
```

WYNIK

centrum grafu = 6 (suma odległości: 55)

Centrum minimax = 6 (odległość od najdalszego: 14)

ZADANIE 5

Stworzono algorytm kruskala do znajdowania minimalnego drzewa rozpinającego. Wykorzystano strukture DSU, która pozwala szybko sprawdzać, czy dwa wierzchołki należą do tego samego drzewa (czy są już połączone), i łączyć zbiory.

- `__init__` — > Inicjalizacja struktury DSU.
- `find` — > Zwraca reprezentanta zbioru, do którego należy element `i`.
- `union` — > Łączy dwa różne zbiory.
- `kruskal` — > Znajduje minimalne drzewo rozpinające

```
1 class DSU:
2     """
3     Struktura danych Disjoint Set Union.
4     Używana do efektywnego zarządzania zbiorami rozłącznymi i znajdowania
5     ich reprezentantów.
6     """
7     def __init__(self, n):
8         """
9         Inicjalizacja struktury DSU.
10
11         Args:
12             n (int): Liczba elementów (wierzchołków grafu)
13         """
14         self.parent = list(range(n))
15         self.rank = [1] * n
16
17     def find(self, i):
18         """
19         Znajduje reprezentanta zbioru, do którego należy element i.
20
21         Args:
22             i (int): Indeks elementu
23
24         Returns:
25             int: Reprezentant zbioru zawierającego i
26         """
27         if self.parent[i] != i:
28             self.parent[i] = self.find(self.parent[i])
29
30         return self.parent[i]
31
32     def union(self, x, y):
33         """
```



```

33     _laczy zbiory zawierajace elementy x i y.
34
35     Args:
36         x (int): Pierwszy element
37         y (int): Drugi element
38
39     Returns:
40         bool: True jeśli zbiory zostały połączone, False jeśli już
41             były w tym samym zbiorze
42     """
43     s1 =self.find(x)
44     s2 =self.find(y)
45
46     if s1 != s2:
47         if self.rank[s1] < self.rank[s2]:
48             self.parent[s1]=s2
49         elif self.rank[s1] > self.rank[s2]:
50             self.parent[s2] = s1
51         else:
52             self.parent[s2] = s1
53             self.rank[s1] +=1
54         return True
55     return False
56
57 def kruskal(matrix_weights):
58     """
59     Algorytm Kruskala znajdowania minimalnego drzewa rozpinajacego (MST) w
60     grafie.
61
62     Args:
63         matrix_weights (list): Macierz wag. Wartość 0 oznacza brak
64             krawedzi.
65
66     Returns:
67         list: Lista krawedzi MST w formacie (u, v, w), gdzie:
68             - u, v to numery wierzchołków
69             - w to waga krawedzi
70
71     Note:
72         Wagi krawedzi muszą być nieujemne
73     """
74
75     edges=[]
76     n =len(matrix_weights)
77     for row in range(n):
78         for column in range(row+1,n):
79             if matrix_weights[row][column] != 0:
80                 edges.append((matrix_weights[row][column], row, column))

```

```
80     edges.sort()
81     dsu = DSU(n)
82     minimum_spannig_tree = []
83
84     for weight,u,v in edges:
85         if dsu.union(u,v):
86             minimum_spannig_tree.append((u+1,v+1,weight))
87         if len(minimum_spannig_tree) == n-1:
88             break
89
90     return minimum_spannig_tree
```

WYNIK

minimalne drzewo rozpinajace [(3, 5, 1.0), (1, 4, 2.0), (1, 6, 3.0), (2, 5, 5.0), (4, 7, 7.0), (2, 6, 8.0)]